

Temps era temps... DE CRISI TURÍSTICA

Sovint els contes que ens explicaven de petits començaven així: "Temps era temps...". Doncs la denominada per alguns "crisi turística" porta camí d'això, de ser un conte que, amb diferents versions, ens narraven abans d'anar a dormir i que podia tenir diferents desenllaços segons qui l'expliqués.

Quan encara no havia ni començat la temporada turística, amb l'arribada del bon temps, pels voltants del parc de la Ciutadella de Barcelona van començar a sonar amb insistència tambors de tot tipus i tendències que mostraven la diversitat social i cultural d'un país que s'està transformant dia a dia, sense que la majoria de ciutadans en sigui gaire conscient. A hores d'ara sembla que l'administració competent ha trobat ja sortida al conflicte d'interessos sorgit entre el veïnat i els "timbalers".

No obstant això, els tambors segueixen sonant. La "música" és molt semblant: la crisi, la crisi turística no ens deixa dormir. El soroll és cada cop més fort, més profund, durant anys els primers "timbalers" varen ser "marginals" i "marginats" i, ara, sembla que aquesta serà la "cançó de l'estiu". Però serà la cançó de cada estiu i s'acabarà convertint en un clàssic?

El Govern "reconeix la crisi", però de quin govern, governs o càrrecs polítics estem parlant? I quantes administracions són necessàries per (re)construir el turisme? El turisme estacional de sol i platja és un model esgotat? O és qüestió d'invertir-hi més recursos? Aquells més optimistes diuen que amb l'arribada del fred els tambors deixaran de sonar, i que els resultats no seran tan dolents; ens en sortirem, com sempre. El Congrés de Turisme ho discutirà i tant de bo trobi solucions, encara que potser siguin un "fins la propera temporada".

La solució pot ser, segons alguns, l'increment de promoció turística seguint un criteri d'importància de cadascun dels segments de mercat. Més promoció? Potser sí. Ara bé, és necessària una reconversió de determinades ofertes que amb el temps han pogut quedar obsoletes. No obstant això, perquè aquestes solucions arribin són necessàries noves fórmules de finançament que no sempre han d'anar a càrrec, exclusivament, dels pressupostos públics. I tal com passa en altres països amb la taxa turística, es busca una solució a la problemàtica del finançament turístic. Alguns diuen que aquesta és una bona solució, d'altres acusen l'Administració de menysprear el turisme. Mentrestant s'obre un debat viu que cal abordar amb seriositat i valentia.

Un turisme, un país conegut

El nostre país és, ara per ara, prou conegut; molts ho pensen i, probablement és cert. Durant anys s'ha pensat que el turisme, el nostre "vehicle" de desenvolupament econòmic i social, no necessitava ni manteniment, ni combustible, almenys a càrrec de l'erari públic. Es deia que la millor política turística és la que "no existeix" i el vehicle es va fer gran i, a voltes, s'espatllava. Mentrestant, la "circulació" d'aquest vehicle es feia cada cop més complicada: ni les xarxes de carreteres, ni els aparcaments, ni els passeigs marítics, ni tants i tants espais per on es transitava van ser considerats perquè la seva circulació fos més fluida.

El turisme "circulava" i no se sap ben bé per què. Si per inèrcia, per un "do diví" o per l'esforç i consciència d'uns milers de professionals i tècnics que des dels inicis van aprendre a conduir amb totes aquestes limitacions que van condicionar el seu desenvolupament professional i/o empresarial.

Malgrat les limitacions, han estat molts els que han acabat consolidant els seus negocis, les seves empreses i la seva professió, i no cal posar-ne exemples. Calien bons professionals, personal format, per poder afrontar els reptes del segle XXI, ho deien en congressos, seminaris i jornades. Però alguns, davant la necessitat i per tal de fer front a les noves situacions, acabaven contractant immigrants sense massa domini de llengües estrangeres, amb baix nivell d'espanyol i inexistent del català o d'altres llengües nacionals, i amb no massa requisits legals, però al cap i a la fi "contractats" amb alguna "modalitat contractual". S'excusaven en la manca de mà d'obra, però la realitat era que el turisme cada cop circulava més lent, calia més manteniment i (re)sorgien "nous turismes" que circulaven més ràpid amb vehicles més nous i més potents. ■

Ramon Arcarons

*Prof. Titular Política Turística. Sotsdirector Recerca
EUHT CETT-UB*

